

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

<i>Рівень вищої освіти</i>	Другий (магістерський)
<i>Галузь знань</i>	05 Соціальні та поведінкові науки
<i>Спеціальність</i>	051 Економіка
<i>Освітня програма</i>	Економіка і бізнес
<i>Статус дисципліни</i>	Вибіркова
<i>Форма навчання</i>	заочна
<i>Рік підготовки, семестр</i>	1 курс, весняний семестр
<i>Обсяг дисципліни</i>	5 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Семестровий контроль/ контрольні заходи</i>	Екзамен / модульна контрольна робота
<i>Розклад занять</i>	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx
<i>Мова викладання</i>	Українська
<i>Інформація про керівника курсу / викладачів</i>	Лектор / практичні : к.е.н., Погребняк Анна Юріївна, 0675090527, e-mail: anna.u.pogrebnyak@gmail.com
<i>Розміщення курсу</i>	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Управління бізнес процесами на підприємстві» спрямована на формування у студентів теоретичних знань, сучасного конструктивного мислення та вироблення практичних навичок щодо управління фінансами підприємства різних організаційно-правових форм та форм власності за умов ризикового ринкового середовища, розробляти, приймати та реалізовувати ефективні фінансові рішення з управління грошовими потоками, капіталом, активами, прибутком, фінансовими ризиками із орієнтацією на вирішення нових завдань у сфері внутрішньофірмового фінансового планування і прогнозування, бюджетування, контролінгу, антикризового фінансового управління.

Мета навчальної дисципліни – є вивчення основних теоретичних і організаційних основ фінансового менеджменту, методичний інструментарій та методи фінансової роботи.

Предметом курсу є методологія та інструментарій аналізу фінансового управління.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування та підсилення у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей:

ЗК. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

ФК. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки

ФК. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК. Здатність досліджувати тенденції розвитку митної системи за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, оцінювати ефективність антикризового управління

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні програмні результати навчання:

ПРН. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);

ПРН. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;

ПРН. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

ПРН. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;

ПРН. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

ПРН. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

ПРН. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально- економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів;

ПРН. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Дисципліна потребує знання та розуміння економічних процесів, що відбуваються на сучасному етапі в державі, та в господарській діяльності підприємств; знання основ макроекономіки, мікроекономіки, податкової системи та фінансів.

Постреквізити. Знання з дисципліни будуть корисними при написання магістерської дисертації та проходження практики.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні положення управління бізнес-процесами. Тема 1.1. Вступ до предмету. Тема 1.2. Класифікація бізнес-процесів на підприємстві. Тема 1.3. Механізм управління бізнес- процесами підприємства.

Розділ 2. Формування процесної системи управління діяльністю підприємства

Тема 2.1. Організаційні структури управління підприємством

Тема 2.2. Процес як об'єкт управління.

Тема 2.3. Методи проектування й удосконалення процесів. Тема 2.4. Управління персоналом процесно-орієнтованої організації. Тема 2.5. Моделювання й автоматизація бізнес-процесів. Тема 2.6. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників. Моніторинг і контроль параметрів бізнес-процесів підприємства.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Назаренко І.Л. Обруч Г.В. Інноваційний розвиток підприємства: конспект лекцій. Ч. 3. – Харків: УкрДУЗТ, 2021. 69 с.
2. Колеснико С. О. Особливості оптимізації бізнес-процесів на підприємствах України. Економічний вестник Донбасса, 2019, 2 (56).
3. Project Management Institute 2021, A guide to the project management body of knowledge. 7th edn, Project Management Institute.
4. Управління бізнес-процесами: Навчально-методичний комплекс дисципліни (Електронний ресурс): навчальний посібник для студентів спеціальності Менеджмент» / КІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцько. - Електронні текстові дані (1 файл: 13,1 мб). - Київ: КП ім. Ігоря Сікорського, 2021. - 79 с.

Додаткова література:

1. Макалюк Ірина Віталіївна; Круш Наталія Петрівна; Погребняк Анна Юріївна; Поліщук, Сергій Володимирович; Гавриш, Юлія Олегівна; **Сучасні аспекти управління** промисловими підприємствами [Текст] : [колект.] монографія / [І. В. Макалюк та ін.] ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка, 2018. - 253 с.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України <http://www.minregion.gov.ua>
6. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладацького) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, тестування.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу.
Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;	Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий.	Підсумковий контроль - залік

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;	Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання
Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;	
Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;	
Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;	
Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально- економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів;	
Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
Розділ 1. Основні положення управління бізнес-процесами.					
1	Тема 1. Вступ до предмету	1	1	Л: Вступ до предмету. ПЗ: Об'єкт, предмет, зміст курсу управління бізнес-процесами. Поняття, структура, межі та деталізація бізнес-процесів.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
2	Тема 2. Класифікація бізнес-процесів на підприємстві.	2	1	Л: Класифікація бізнес-процесів на підприємстві. ПЗ: Підходи до трактування поняття «бізнес-процес». Роль і місце бізнес-процесів у сучасній організації. Цільові ознаки бізнес-процесу. Місце поняття «якість бізнес-процесу» в системі категорій пов'язаних з якістю. Процеси підрозділів (внутрішньофункціональні).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
3	Тема 3. Механізм управління бізнес-процесами підприємства.	1	1	Л: Механізм управління бізнес- процесами підприємства. ПЗ: Матриця відповідальності. Дерево цілей бізнес-процесів. Алгоритмізація бізнес-процесів.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
Розділ 2. Формування процесної системи управління діяльністю підприємства					
4	Тема 4. Організаційні структури управління підприємством	4	1	Л: Організаційні структури управління підприємством ПЗ: Бюрократична організаційна структура. Департаменталізація як інструмент розвитку бюрократичних структур. Адаптивні структури. Процесно-орієнтовані системи управління.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
5	Тема 5. Процес як об'єкт управління.	1	1	Л: Процес як об'єкт управління. ПЗ: Поняття процесу. Ідентифікація, класифікація і ранжування процесів. Декомпозиція процесів як елемент аналізу	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
6	Тема 6. Методи проектування й удосконалення процесів.	1	1	Л: Методи проектування й удосконалення процесів. ПЗ: Статистичне управління процесами. Процесний підхід у ISO 9000. Функціонально-вартісний аналіз. С-метод . Методологія "Шість Сигм": стратегія ривка в удосконаленні процесів	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
Розділ 1. Основні положення управління бізнес-процесами.					
7	Тема 7. Управління персоналом процесно-орієнтованої організації.	1	1	Л: Управління персоналом процесно-орієнтованої організації. ПЗ: Недоліки організації роботи персоналу в системі Тейлора. Принципи управління персоналом Е.Демінга. Мотивація персоналу. Залучення персоналу. Стандартизація принципів і методів управління персоналом. Проблеми регламентування діяльності персоналу. Документальна регламентація взаємодій підрозділів. Нові вимоги до керівництва	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
8	Модульна контрольна робота (МКР)		1	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	
9	Тема 8. Моделювання й автоматизація бізнес-процесів.	0,5	1	Л: Моделювання й автоматизація бізнес-процесів. ПЗ: Методи моделювання бізнес-процесів. Методологія IDEF. UML як засіб опису процесів. eEPC – подійно-функціональні діаграми. Опис процесів за допомогою блок-схем. Автоматизація бізнес-процесів на основі технології Workflow	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
10	Тема 9. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників.	0,5	1	Л: Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників. ПЗ: Моніторинг і контроль параметрів бізнес-процесів підприємства.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
11	Іспит				
Всього		8	10		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 132 години самостійної роботи. На самостійну роботу вноситься: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю у формі іспиту.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	98	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	30	Підготовка до складання семестрового контролю у формі іспиту
Разом	132	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, однак, є рекомендованим, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного освоєння дисципліни. бали за присутність на лекціях та практичні заняття не додаються, але вагома частина

рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання завдань, що даються на практичних заняттях. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача.

Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів, з них 50 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 50 балів – екзамен (RE). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60 % від його рейтингового балу. Стартовий рейтинг (протягом семестру) здобувача складається з балів, які він отримує за: виконання та захист практичних занять (5 практикумів); виконання модульної контрольної роботи (МКР); тестування; виконання розрахункової роботи (РР).

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. Робота на практичних заняттях (має 12 балів)

1. **Відповіді на практичних заняттях:** відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговореннях, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді (4 бали x 3).

Розрахунок за одну відповідь:

4- активна робота, повні відповіді під час опитування;

3 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

2.5 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 пасивність

8.1.2. Модульна контрольна робота (має 18 балів).

Модульна контрольна робота оцінюється в 18 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 16..18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 14...15 бали;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 11..13 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0.. 10 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.4. Індивідуальне завдання (має 20 балів).

Індивідуальне завдання оцінюється в 20 балів за такими критеріями:

– творчий підхід до розв'язання завдань та захист на занятті – 18..20 балів;

– роботу виконано з незначними неточностями та захищено на занятті – 15..17 балів;

- роботу виконано з певними недоліками та захищено на занятті – 12...14 балів;
- за несвоєчасну здачу РР або здачу без захисту на занятті, але при умові якісного виконання без помилок – 17 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – менше 12 балів.

8.2. Семестровий контроль: екзамен (тах 50 балів).

Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо виконав умови допуску до нього.

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 50 балів: 2 теоретичних питання (по 15 балів) та 1 практичне завдання (20 балів).

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 14..15 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 11..13 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 9..10 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрите взагалі) – 0..8 балів.

Критерії оцінювання задачі:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18..20 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 15..17 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 12..13 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрите взагалі) – 0..11 балів.

Умови допуску до семестрового контролю: умовою допуску є отримання не менше 30 балів , причому обов'язковим критерієм є здача індивідуального завдання/ реферату не менше, ніж на 12 балів.

Згідно Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/148>: за рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 50 + 50 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 50:

$$RC = 12 + 18 + 20 = 50 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно

94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі.

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ela.kpi.ua).

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доценткою кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доценткою А.Ю. Погребняк

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)